

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-09-20
Besvaras senast
2023-09-27 kl. 12.00

Till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2023/24:22 Sveriges självförsörjningsgrad när det gäller koppar och kobolt

Efterfrågan på metaller som koppar och kobolt har på senare år skjutit i höjden som en följd av deras betydelse vid tillverkningen av laddbara litiumjonbatterier som används för att driva såväl elbilar som mobiltelefoner.

Sverige och Europa är långt ifrån självförsörjande då det gäller dessa metaller, utan vår industri är i hög grad beroende av import av desamma. Importen sker inte sällan från länder från vilka vi upprepat nåtts av oroväckande ögonvitnesskildringar i spåren av jakten på metaller och mineral.

Amnesty International har i en nyligen lanserad rapport kommit till slutsatserna att människor bland annat fördrivs från sina hem i Kongo-Kinshasa när myndigheterna där vill underlätta för företag att bedriva industriell produktion av kobolt och koppar. Utöver så kallad land grabbing uppges även våld och sexuella övergrepp vara vanligt förekommande i sammanhanget. Vittnesmål gör också gällande att jordbrukare får sina odlingsfält och grödor förstörda i samband med att de fördrivs från sina bostäder. Inte sällan utförs övergreppen av de myndigheter som egentligen har till uppgift att skydda sin befolkning.

Gruvföretagen som verkar på plats brukar understryka att de följer strikta etiska normer. De har dock ett ansvar för att deras verksamhetsetableringar inte ska ge upphov till mänskligt lidande eller människorättskränkningar. Detta oavsett om de övergrepp som myndigheterna gör sig skyldiga till sker på direkt uppdrag av bolagen i fråga eller är en konsekvens av tysta medgivanden från bolagens sida.

Om vi vill lyckas med elektrifieringen av samhället och menar allvar med att den är nödvändig för att skapa en bättre värld är det inte rimligt att de råvaror vi behöver för detta utvinns på ett sätt som ger upphov till mänskligt lidande på det sätt som Amnesty International låter påskina i rapporten. Det är heller inte rimligt mot bakgrund av att flera av de efterfrågade metallerna och mineralen återfinns i vår berggrund utan att vi utvinner dem i en omfattning som bättre skulle möta industrins och därmed också konsumenternas behov.

Med anledning av ovanstående vill jag rikta följande till statsrådet Romina Pourmokhtari:

Hur ser regeringen på att elektrifieringen av samhället i hög grad är avhängigt av metaller och mineral som brutits på ett tvivelaktigt sätt, och vilka åtgärder som syftar till att  ka Sveriges självförsörjningsgrad av dessa metaller och mineral avser regeringen att vidta?

.....

Eric Palmqvist (SD)

 verl mnas enligt uppdrag

Anna Aspegren